

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi siviilipalveluslain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi siviilipalveluslakia siten, että siviilipalvelusmiesten lomaoikeuksien lukumäärä tarkistetaan varusmiesten osalta voimaan tulleita uusia säännöksiä vastaavaksi.

Samalla lain muutoksenhakua koskevia säännöksiä ehdotetaan tarkistettaviksi uuden hallintolainkäyttölain mukaisiksi ja täydennyspalvelukseen määräämistä koskevia

säännöksiä ehdotetaan täsmennettäväksi. Lisäksi asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen hakeutuvalle siviilipalvelusvelvolliselle ehdotetaan asetettavaksi hakemuksen tekemistä koskeva yläikäraja sekä hakukertoja koskeva rajoitus.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1999 alusta.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

Lomat

Siviilipalvelusmiesten henkilökohtaisten lomien määrä on nykyisessä siviilipalveluslaissa (1723/1991) suhteutettu palvelusajan kesto huomioon ottaen yhdenmukaiseksi varusmiesten lomaoikeuksien kanssa. Asevelvollisuuslain (452/1950) varusmiesten palvelusaikaa ja henkilökohtaisten lomien lukumäärää koskevia säännöksiä on muutettu lailla 19/1998. Varusmiesten lomaoikeuksien määrässä 1 päivästä heinäkuuta 1998 tapahtuneet muutokset aiheuttavat siten muutostarpeita myös siviilipalvelusmiesten lomaoikeuksien määrään.

Täydennyspalvelus

Siviilipalveluslain 37 §:n 2 momentissa

säädetään täydennyspalvelukseen määräämisestä niiden asevelvollisten osalta, jotka ovat tehneet hakemuksen siviilipalvelukseen vasta saatuaan kutsun kertausharjoituksiin tai kertausharjoituksissa. Asevelvollinen on määrättävä 18 kuukauden kuluessa hakemuksen tekemisestä täydennyspalvelukseen. Määräajan tarkoituksena on ollut ja tulee jatkossakin olla täydennyspalvelukseen määräämisen tehostaminen ja varmistaminen vasta kertausharjoitusvaiheessa siviilipalvelukseen hakeutuneiden osalta. Määräaikaa ei siviilipalveluksen toimeenpanosta huolehtivien viranomaisten määräämiskäytännössä ole käsitelty palvelukseen määräämistä koskevana takarajana, vaan takarajana on sovellettu ainoastaan siviilipalveluslain 44 §:ssä mainittua 50 vuoden ikää. Säännöksen tarkentaminen on tarpeen niin, että siviilipalvelusvelvollinen on yksiselitteisesti mahdollista määrätä täydennyspalvelukseen myös mainitun 18 kuukauden määräajan päättymisen jälkeen.

Muutoksenhaku

Hallintolainkäyttölaki (586/1996) tuli voimaan 1 päivänä joulukuuta 1996. Samalla on kumottu laki muutoksenhausta hallintoasioissa (154/1950). Uuden lain voimaantulon myötä edellytettiin kullakin hallinnonalalla voimassa olevien lakien muutoksenhakua koskevat säännökset tarkistettaviksi.

Voimassa olevassa siviilipalveluslaissa viitataan vanhentuneisiin muutoksenhakua koskeviin säännöksiin.

Asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen siirtyminen

Nykyisen siviilipalveluslain mukaan siviilipalvelusvelvollinen voi hakeutua asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen missä tahansa vaiheessa ennen siviilipalveluksensa aloittamista. Voimassa olevissa säännöksissä asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen hakeutumiselle ei ole asetettu ikärajaa eikä hakemuskertojen lukumäärää koskevia rajoituksia.

1.2. Nykytilan arviointi

Lomaoikeuksien lukumäärä

Varusmiehille myönnettävien henkilökohdainten lomien lukumäärät muuttuvat uuden palvelusaikajärjestelmän myötä 1 päivästä heinäkuuta 1998. Yhdenvertaisuusperiaate edellyttää, että myös siviilipalvelusmiesten lomaoikeuksien lukumäärää tarkistetaan kyseisessä tilanteessa.

Täydennyspalvelukseen määrääminen

Voimassa oleva säännös täydennyspalvelukseen määräämisestä on sanamuodoltaan epäselvä, mistä on aiheutunut tulkintaongelmia. Tämän vuoksi säännöstä on tarpeen tarkistaa.

Muutoksenhaku

Voimassa olevassa siviilipalveluslaissa viitataan vanhentuneisiin hallinnon muutoksenhakusäännöksiin. Viittaukset on tarpeen ajantasaistaa.

Asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen siirtyminen

Voimassa olevassa laissa siviilipalvelusvelvollisen oikeus hakeutua asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen on määritelty siten, että siviilipalvelusvelvollisella on oikeus mainitun hakemuksen tekemiseen aina siihen asti, kun hän on aloittanut siviilipalvelusvelvollisuutensa suorittamisen. Käytännössä siviilipalvelukseen hakeutuneista noin 10 % eli vuositasona noin 250 - 300 henkilöä on hakeutunut asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen ennen siviilipalveluksen aloittamista.

Mahdollisuus vapaaseen edestakaiseen hakeutumiseen siviilipalveluksen ja varusmiespalveluksen välillä on osoittautunut käytännössä joidenkin asevelvollisten osalta ongelmaksi. Mahdollisuutta edestakaiseen hakemusten tekemiseen on saatettu käyttää hyödyksi siten, että palvelukseen määräämisen yläikäraja on ehtinyt täyttyä ilman, että asianomaista on saatu lainkaan velvoitettua astumaan palvelukseen. Tämä on sekä asevelvollisuuslain että siviilipalveluslain tavoitteiden ja tarkoituksien vastaisesti ja aiheuttaa samalla huomattavasti lisätyötä hakemuksia käsitteleville sotilas- ja siviiliviranomaisille. Vakaumuksensuojan perustuvilla syillä voidaan perustella sitä, että asevelvollisella tulee aina olla oikeus hakeutua asevelvollisuuslain mukaisesta palveluksesta siviilipalvelukseen. Mainittua oikeutta ei esityksessä olekaan tarkoitettu rajoittaa. Sen sijaan siviilipalveluksen suorittamiselle ei ole nähtävissä vastaavia vakaumukselle perustuvia esteitä, jotka estäisivät jo valitun siviilipalvelusvelvollisuuden suorittamisen. Palvelusmuodon vaihtamista koskeva rajoitus koskisi jatkossa niitä siviilipalvelusvelvollisia, jotka ovat jo kerran aikaisemmin vaihtaneet palvelusmuotoa hakeutumalla siviilipalveluksesta asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen, samoin kuin niitä, jotka ovat tehneet hakemuksen vasta sen vuoden päätyttyä, jona he ovat jo täyttäneet 28 vuotta.

Mahdollisuus hakeutua siviilipalveluksesta asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen olisi näin ollen jatkossa mahdollista ainoastaan yhden kerran ja edellyttäen, että yläikäraja ei ole vielä ehtinyt täyttyä. Henkilö voisi tämän jälkeen hakeutua vielä takaisin siviilipalvelukseen mutta ei enää toista kertaa asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen.

Nykyisten säännösten mukaan hakemusta ei voi tehdä enää siviilipalveluksen alettua. Mainittu rajoitus säilyisi myös jatkossa.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1. Lomat

Siviilipalvelusmiesten henkilökohtaisten lomien määrä ehdotetaan tarkistettavaksi yhdenmukaiseksi varusmiesten lomien määrän kanssa. Varusmiehille kertyy henkilökohtaisia lomia kuuden ensimmäisen palveluskuukauden aikana yksi vuorokausi kutakin palveluskuukautta kohden ja seuraavien palveluskuukausien aikana kaksi vuorokautta kutakin palveluskuukautta kohden. Henkilökohtaisten lomien määrä on siten 362 vuorokautta palvelevalle varusmiehelle 1 päivästä heinäkuuta 1998 18 vuorokautta. Tämän vuoksi 395 vuorokautta palvelevan siviilipalvelusmiehen henkilökohtaisten lomien määräksi ehdotetaan samalla laskentaperusteella 20 vuorokautta.

2.2. Täydennyspalvelus

Täydennyspalvelukseen määräämistä koskevan siviilipalveluslain 37 §:n 2 momenttia ehdotetaan täydennettäväksi siten, että sen sanamuoto vastaa tarkemmin säännöksen alkuperäistä tavoitetta. Tavoitteena on säännöksen selkeyttäminen ja mahdollisten väärinkäsitysten ja virheellisten tulkintojen ennalta ehkäiseminen täydennyspalvelukseen määräämistä koskevan ajankohdan osalta.

2.3. Hallintolainkäyttölaista johtuvat muutokset

Hallinnollista muutoksenhakua koskevat perussäännökset sisältyvät hallintolainkäyttölakiin (586/1996). Vastaukseensa hallituksen esitykseen laiksi hallintolainkäytöstä ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi (HE 217/1995 vp) eduskunta liitti lausuman, jossa se edellytti, että kullakin hallinnonalalla voimassa oleviin eri lakeihin ja asetuksiin sisältyvät valitusmenettelysäännökset tarkistetaan. Ne on tilanteen mukaan joko yhdenmukaistettava hallintolainkäyttölain kanssa, poistettava tarpeettomina tai muutettava tarpeellisilta osin viittauksiksi hallintolainkäyttölain säännöksiin.

Siviilipalveluslaissa on jo nykyisin omaksuttu hallintolainkäyttölain mukainen yleinen valitusoikeus. Valitusoikeutta koskevat viittausäännökset tulee kuitenkin tarkistaa muuttamalla ne viittauksiksi hallintolainkäyttölakiin.

2.4. Asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen siirtäminen

Siviilipalveluksesta asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen siirtymiselle ehdotetaan säädettäväksi hakukertoja koskeva rajoitus sekä yläikäraja. Hakemuksen siviilipalveluksesta asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen saisi tehdä jatkossa ainoastaan yhden kerran. Hakemusta ei saisi kuitenkaan tehdä enää sen vuoden päätyttyä, jolloin siviilipalvelusvelvollinen on täyttänyt 28 vuotta. Yläikäraja olisi yhdenmukainen lykkäyksen myöntämiselle asetetun yläikärajan kanssa. Tarkoituksena on estää palvelukseenastumisvelvollisuuden toistuva siirtäminen edestakaisten hakemusten jättämisellä.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Ehdotetuilla muutoksilla ei ole vaikutuksia siviilipalveluksen toimeenpanosta valtiolle aiheutuviin kustannuksiin.

Henkilökohtaisten lomien lisäämisellä on taloudellisia vaikutuksia siviilipalveluslaitoksille siltä osin, että kustannusvastuu siviilipalvelusmiesten ylläpidosta kuuluu myös lomapäivien osalta palveluspaikoille. Lomapäivien lisääminen kolmella vuorokaudella aiheuttaa vastaavasti kolmen päivän työpanoksen vähenemisen kyseisiltä palveluspaikoilta.

Varusmiesten palvelusaikauudistukseen liittyvät päivärahamuutokset aiheuttavat siviilipalvelusasetuksen (1725/1991) viittausäännöksen nojalla vastaavat korotukset myös siviilipalvelusmiesten päivärahoihin. Kyseiset korotukset eivät kuitenkaan ole seurausta tästä esityksestä.

3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Ehdotetuilla muutoksilla ei ole organisatorisia tai henkilöstövaikutuksia.

3.3. Vaikutukset eri kansalaisryhmien asemaan

Esityksellä on lomaoikeuksien tarkistamisen osalta merkitystä asevelvollisten yhdenvertaisuusperiaatteen toteuttajana.

4. Asian valmistelu

4.1. Valmisteluvaiheet ja -aineisto

Eduskunta edellytti siviilipalveluksen säädösvalmisteluvastuun siirtyessä vuonna 1990 puolustusministeriöltä työministeriölle, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin kiinteän yhteistoiminnan varmistamiseksi työministeriön ja puolustusministeriön välillä niissä kysymyksissä, jotka koskevat siviilipalvelukseen liittyvän lainsäädännön valmistelua ja kehittämistä. Tämä esitys on valmisteltu työministeriössä virkamiestyönä. Valmistelun aikana on oltu yhteistyössä siviilipalvelusasiain neuvottelukunnan kanssa, jossa on edustus puolustusministeriöstä, pääesikunnasta, työministeriöstä, Aseistakieltäytyjäliitto ry:stä, siviilipalveluskeskuksesta ja siviilipalveluspaikoista.

4.2. Lausunnot

Esityksestä on pyydetty kirjalliset lausunnot puolustusministeriöltä, pääesikunnalta, oikeusministeriöltä, ulkoasiainministeriöltä sekä Aseistakieltäytyjäliitto ry:stä. Esityksen valmisteluvaiheessa selvitettiin laajasti myös siviilipalvelusajan pituuden määräytymistä. Esityksessä olevien muutosehdotusten lisäksi lausunnoissa onkin otettu kantaa myös siviilipalvelusajan muutostarpeisiin varusmiesten koulutusaikojen muutostilanteessa. Edellä mainittujen lausunnonantajien lisäksi siviilipalvelusasiain neuvottelukunta on kuullut asian valmisteluvaiheessa asiantuntijoina oikeustieteen tohtori, professori Martin Scheininä ja oikeustieteen tohtori, professori Lars D. Eriksonia siviilipalvelusajan pituuden osalta perusoikeuksien ja kansainvälisten ihmisoikeussopimusten näkökulmasta.

Martin Scheinin on lausunnossaan siviilipalvelusasiain neuvottelukunnalle todennut, että siviilipalvelusajan pieni lyhentäminen olisi perusteltua yhdenvertaisuuden edistämisen näkökulmasta sekä myös hallitusmuodon 16 a §:n 1 momentista seuraavana lainsäätä-

jän velvollisuutena, joskin Suomen tuskin katsottaisi loukkaavan oikeudellisia ihmisoikeusvelvoitteitaan siinäkin tapauksessa, että palvelusaikaa ei lyhennettäisi. Lars D. Erikson on yhtynyt Scheininin näkemyksiin ja todennut, että siviilipalvelusajan lyhentämistä voitaisiin perustella perusoikeuspuudutuksen ration ja Suomen omien perusoikeuksien näkökulmasta.

Puolustusministeriö ja pääesikunta ovat antamissaan lausunnoissa katsoneet, että koska varusmiesten pisin palvelusaika pitee kuukaudella, tulisi myös siviilipalvelusajan pidentyä kuukaudella nykyisestä 13 kuukaudesta 14 kuukauteen, jotta palvelusmuotojen välinen rasittavuussuhde säilyisi entisellään.

Pääesikunta ja puolustusministeriö ovat katsoneet myös, että siviilipalvelusmiesten henkilökohtaisia lomaoikeuksia ei tulisi lisätä, mikäli palvelusaikaa ei samalla pidentä. Pääesikunta ja puolustusministeriö ovat perustelleet kantaansa sillä, että siviilipalvelusmiesten mahdollisuudet hoitaa yksityisasioitaan ovat huomattavasti paremmat kuin varusmiehillä. Uudessa koulutusjärjestelmässä varusmiesten mahdollisuudet yksityisasioidensa hoitamiseen vähenevät entistään. Pääesikunta ja puolustusministeriö ovat katsoneet, että lomapäivien lisääminen suosisi vain siviilipalvelusta suorittavia.

Pääesikunta ja puolustusministeriö ovat pitäneet asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen siirtymiselle asetettua takarajaa ja hakukertojen määrän rajoittamista perusteltuna.

Pääesikunta on lisäksi katsonut, että täydennyspalvelukseen määräämistä on voitava tehostaa ja että täydennyskoulutuksen, joka olisi pituudeltaan 100 vuorokautta, tulisi koskea myös siviilipalvelusmiehiä. Myös puolustusministeriö on katsonut, että täydennyspalveluksen tulisi olla yhtä velvoittavaa kuin kertausharjoitusten.

Aseistakieltäytyjäliitto on lausunut, että siviilipalvelusajan lyhentäminen tulee ehdotomasti sisällyttää lakiesitykseen. Aseistakieltäytyjäliiton esitys uudeksi palvelusajaksi on 240 vuorokautta. Aseistakieltäytyjäliitto katsoo lausunnossaan, että mikäli palvelusaikaa ei lyhennetä, johtaa se rangaistuksenomaisen pitkään palvelusaikaan varusmiespalvelukseen verrattuna ja mainitussa tilanteessa totaalkieltäytyjien ja mielipidevankien määrä tulee kasvamaan.

Aseistakieltäytyjäliitto pitää esitystä henki-

lökohtaisten lomien lisäämisen osalta oikeana.

Aseistakieltäytyjäliitto pitää täydennyspalvelusvelvollisuutta tarpeettomana ja ehdottaa täydennyspalvelukseen määräämistä koskevan lainkohdan kumoamista, jolloin viranomaiset voisivat järjestää täydennyspalvelusta oman harkintansa mukaan.

Ulkoasiainministeriö on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota yhdenvertaisuus-

kysymykseen palvelusajan pituuden kannalta ja katsonut, että Suomen kansainvälisten ihmisoikeuksien parantamiseen tähtäävien pyrkimysten kannalta olisi hyödyllistä harkita uudelleen siviilipalvelusmiesten palvelusaikakysymystä. Muilta osin ulkoasiainministeriöllä ei ole ollut huomautettavaa esityksen johdosta.

Oikeusministeriö ja siviilipalveluskeskus ovat suhtautuneet esitykseen myönteisesti.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

14 §. *Lomat.* Varusmiehellä, joka palvelee 180 vuorokautta, on oikeus yhteen, ilman erikseen esitettävää syytä myönnettävään henkilökohtaiseen lomavuorokauteen palveluskuukautta kohti. Henkilökohtaisen loman määrä on yli kuusi kuukautta palvelevalle varusmiehelle kaksi vuorokautta palveluskuukautta kohti siltä osin kuin palvelus ylittää kuusi kuukautta eli 270 vuorokautta palvelevalle 12 päivää ja 362 vuorokautta palvelevalle 18 päivää.

Henkilökohtaisen loman määräksi 395 vuorokautta palvelevalle siviilipalvelusvelvolliselle ehdotetaan jatkossa vastaavalla laskentakaavalla 20 päivää. Henkilökohtaiset lomat tulisi jakaa tasaisesti koko palvelusvuoden ajalle ja siviilipalvelusmiehen omat toivomukset lomien ajankohdasta tulisi ottaa mahdollisuuksien mukaan huomioon. Lomien tarkoituksellista keräämistä palveluksen loppuun tulisi välttää.

Lomaoikeuksien muuttamista koskevat säännökset tulisivat voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999 siten, että ne koskisivat mainitusta päivästä lukien kaikkia siviilipalvelusvelvollisia palveluksen aloittamisajankohdasta riippumatta. Siirtyminen kerralla uuteen järjestelmään selkeyttää hallinnollista päätöksentekoa lomien antamisesta vastuussa olevissa siviilipalveluslaitoksissa.

37 §. *Täydennyspalvelusvelvollisuus.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan täydennettäväksi nimenomaisella maininnalla siitä, että täydennyspalvelukseen määrääminen on mahdollista myös 18 kuukauden määräajan jälkeen, kuitenkin viimeistään ennen 44 §:n 3

momentissa mainitun täydennyspalvelusvelvollisuuden päättymistä.

Muutoksella pyritään poistamaan säännöksen nykyisen sanamuodon ("on määrättävä") aiheuttamia mahdollisia väärinkäsityksiä ja säännösmuutoksen tarkoituksena on vallitsevan käytännön selkeämpi ilmaiseminen. Täydennyspalvelukseen määräämisen on tapahduttava muutoksen jälkeenkin ensisijaisesti 18 kuukauden määräajassa siviilipalvelushakemuksen hyväksymisestä. Jos siviilipalvelusvelvollista ei kuitenkaan saada määrättyä täydennyspalvelukseen mainitussa 18 kuukauden määräajassa, tulee määräys toimittaa hänelle määräajan jälkeen ja täydennyspalvelukseen määräämisen mahdollisuus säilyy aina sen vuoden loppuun asti, kun palvelusvelvollinen täyttää 50 vuotta.

56 § ja 58 §. *Muutoksenhaku tietojen luovuttamista koskevaan päätökseen. Hallintolainkäyttölain soveltaminen.* 56 §:n 2 momentti ja 58 § ehdotetaan muutettavaksi siten, että niissä viitataan hallintolainkäyttölakiin.

59 §. *Siirtyminen asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen.* Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että siviilipalvelusvelvollinen saisi hakeutua asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen ainoastaan yhden kerran ja siten, että hakemuksen jättäminen ei olisi mahdollista enää sen vuoden päätyttyä, jona siviilipalvelusvelvollinen on täyttänyt 28 vuotta. Jo aikaisemmin voimassa ollut rajoitus siitä, että hakemusta ei saa jättää enää siviilipalveluksen alettua, jäisi voimaan sellaisenaan. Yläikärajaa koskeva säännös olisi ehdoton ja riippumaton siitä, milloin siviilipalvelusvelvollinen on

hakeutunut siviilipalvelukseen. Jos asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen siirtymistä koskeva hakemus jätettäisiin yläikärajan täyttymisen jälkeen tai siviilipalveluksen jo alettua, tulisi se jättää tutkimatta. Jos hakija tekee hakemuksen asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen toistamiseen siten, että palvelumuodon vaihtaminen on jo ker-
 ran aikaisemmin hyväksytty siviilipalvelukseen vastaavanlaisen hakemuksen perusteella, tulisi hakemus hylätä.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999. Lomaoikeuksien määrää koskevaa muutossäännöstä sovellettaisiin mainitusta määräpäivästä lukien kaikkiin siviilipalvelusvelvollisiin. Lomaoikeuksien määrää koskevat uudet säännökset koskisivat siten sekä palveluksensa 1 päivän tammikuuta 1999 jälkeen ensimmäistä kertaa aloittavia siviilipalvelusvelvollisia kuin myös niitä, jotka ovat aloittaneet siviilipalveluksensa ennen 1 päivää tammikuuta 1999 ja ovat mainittuna päivänä edelleen suoritta-

massa palvelustaan. Muutokset koskisivat samoin myös palveluksensa välillä keskeyttäneitä siviilipalvelusmiehiä. Lain 59 §:n 1 momentin muuttuneita säännöksiä sovellettaisiin niihin hakemuksiin, jotka ovat tulleet vireille ehdotetun lain voimaantulon jälkeen. Ennen ehdotetun lain voimaantuloa vireille tulleet hakemukset sovellettaisiin ennen sen voimaantuloa voimassa olleita säännöksiä.

3. Säättämisyjärjestys

Ehdotetuilla muutoksilla on tarkoitus tarkistaa siviilipalveluslakia siten, että lomaoikeudet seuraavat yhdenvertaisesti varusmiesten palvelussuhteen ehtoihin jo vahvistettuja muutoksia. Lisäksi esityksessä on joitakin teknisiä, asiasisällöltään melko vähäisiä muutoksia.

Esitys voidaan käsitellä kaikilta osin taval-
 lisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

siviilipalveluslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1991 annetun siviilipalveluslain (1723/1991) 14 §:n 1 momentti, 37 §:n 2 momentti, 56 §:n 2 momentti, 58 § ja 59 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 59 §:n 1 momentti laissa 1271/1993, seuraavasti:

14 §

Lomat

Siviilipalvelusmiehellä on oikeus ilman erikseen esitettävää syytä annettavaan 20 päivän henkilökohtaiseen lomaan ja oman lapsen syntymän yhteydessä pidettävään kuuden päivän isyysvapaaseen. Jos siviilipalvelusmies on palvelusaikana erityisesti kunnostautunut, hänelle voidaan antaa kuntoisuuslomaa yhteensä enintään 30 päivää. Nämä lomat lasketaan palvelusaikaan.

37 §

Täydennyspalvelusvelvollisuus

Asevelvollinen, joka tekee 6 §:ssä tarkoitettua hakemuksen saatuaan kutsun kertausharjoituksiin tai kertausharjoituksissa, on määrättävä täydennyspalvelukseen ensisijaisesti 18 kuukauden kuluessa hakemuksen tekemisestä. Hakija voidaan täydennyspalvelusvelvollisuuden täytäntöönpanon niin edellyttäessä määrätä täydennyspalvelukseen

myös mainitun 18 kuukauden määräajan jälkeen, kuitenkin viimeistään ennen 44 §:n 3 momentissa mainitun täydennyspalvelusvelvollisuuden päättymistä.

56 §

Muutoksenhaku tietojen luovuttamista koskevaan päätökseen

Työministeriön 1 momentissa tarkoitetun valituksen johdosta antamaan päätökseen voidaan hakea muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

58 §

Hallintolainkäyttölain soveltaminen

Sen lisäksi, mitä 53-56 §:ssä säädetään, sovelletaan muutoksenhakuun hallintolainkäyttölakia.

59 §

Siirtyminen asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen

Siviilipalvelusvelvollisen, joka haluaa suorittaa asevelvollisuuslain mukaista palvelusta, on haettava tätä kirjallisesti siviilipalveluskeskukselta. Hakemus on viipymättä hyväksyttävä, jos siinä ilmoitetaan, ettei 1 §:ssä tarkoitettu vakaumus enää estä asevelvollisuuslain mukaisen palveluksen suorittamista, ja jos siviilipalvelusvelvollista ei ole aikaisemmin vastaavan hakemuksen perusteella määrätty siviilipalveluksesta asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen. Hakemusta ei saa tehdä enää siviilipalveluksen alettua eikä enää sen vuoden päätyttyä, jona siviilipalvelusvelvollinen on täyttänyt 28 vuotta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 2 päivänä lokakuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Työministeri *Liisa Jaakonsaari*

Laki

siviilipalveluslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1991 annetun siviilipalveluslain (1723/1991) 14 §:n 1 momentti, 37 §:n 2 momentti, 56 §:n 2 momentti, 58 § ja 59 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 59 §:n 1 momentti laissa 1271/1993, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

14 §

Lomat

Siviilipalvelusmiehellä on oikeus ilman erikseen esitettävää syytä annettavaan 17 päivän henkilökohtaiseen lomaan ja oman lapsen syntymän yhteydessä pidettävään kuuden päivän isyysvapaaseen. Jos siviilipalvelusmies on palvelusaikana erityisesti kunnostautunut, hänelle voidaan antaa kuntoisuuslomaa yhteensä enintään 30 päivää. Nämä lomat lasketaan palvelusaikaan.

Ehdotus

14 §

Lomat

Siviilipalvelusmiehellä on oikeus ilman erikseen esitettävää syytä annettavaan 20 päivän henkilökohtaiseen lomaan ja oman lapsen syntymän yhteydessä pidettävään kuuden päivän isyysvapaaseen. Jos siviilipalvelusmies on palvelusaikana erityisesti kunnostautunut, hänelle voidaan antaa kuntoisuuslomaa yhteensä enintään 30 päivää. Nämä lomat lasketaan palvelusaikaan.

37 §

Täydennyspalvelusvelvollisuus

Asevelvollinen, joka tekee 6 §:ssä tarkoitettun hakemuksen saatuaan kutsun kertausharjoituksiin tai kertausharjoituksissa, on määrättävä täydennyspalvelukseen 18 kuukauden kuluessa hakemuksen tekemisestä.

Asevelvollinen, joka tekee 6 §:ssä tarkoitettun hakemuksen saatuaan kutsun kertausharjoituksiin tai kertausharjoituksissa, on määrättävä täydennyspalvelukseen *ensisijaisesti* 18 kuukauden kuluessa hakemuksen tekemisestä. *Hakija voidaan täydennyspalvelusvelvollisuuden täytäntöönpanon niin edellyttäessä määrätä täydennyspalvelukseen myös mainitun 18 kuukauden määräajan jälkeen, kuitenkin viimeistään ennen 44 §:n 3 momentissa mainitun täydennyspalvelusvelvollisuuden päättymistä.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

56 §

Muutoksenhaku tietojen luovuttamista koskevaan päätökseen

Työministeriön 1 momentissa tarkoitetun valituksen johdosta antamaan päätökseen voidaan hakea muutosta siten kuin muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään.

Työministeriön 1 momentissa tarkoitetun valituksen johdosta antamaan päätökseen voidaan hakea muutosta siten kuin *hallintolainkäyttölaisissa* (586/1996) säädetään.

58 §

58 §

Muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain soveltaminen

Hallintolainkäyttölain soveltaminen

Sen lisäksi, mitä 53-57 §:ssä säädetään, sovelletaan muutoksenhausta hallintoasioissa annettua lakia.

Sen lisäksi, mitä 53-56 §:ssä säädetään, sovelletaan *muutoksenhakuun hallintolainkäyttölakia*.

59 §

59 §

Siirtyminen asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen

Siirtyminen asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen

Siviilipalvelusvelvollisen, joka haluaa suorittaa asevelvollisuuslain mukaista palvelusta, on haettava tätä kirjallisesti siviilipalveluskeskukselta. Hakemus on viipymättä hyväksyttävä, jos siinä ilmoitetaan, ettei 1 §:ssä tarkoitettu vakaumus enää estä asevelvollisuuslain mukaisen palveluksen suorittamista. Hakemusta ei saa tehdä enää siviilipalveluksen alettua.

Siviilipalvelusvelvollisen, joka haluaa suorittaa asevelvollisuuslain mukaista palvelusta, on haettava tätä kirjallisesti siviilipalveluskeskukselta. Hakemus on viipymättä hyväksyttävä, jos siinä ilmoitetaan, ettei 1 §:ssä tarkoitettu vakaumus enää estä asevelvollisuuslain mukaisen palveluksen suorittamista, ja jos siviilipalvelusvelvollista ei ole aikaisemmin vastaavan hakemuksen perusteella määrätty siviilipalveluksesta asevelvollisuuslain mukaiseen palvelukseen. Hakemusta ei saa tehdä enää siviilipalveluksen alettua, eikä enää sen vuoden päätyttyä, jona siviilipalvelusvelvollinen on täyttänyt 28 vuotta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammiukuuta 1999.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

